

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darba tirgus īstermiņa prognozēšana

Publicēts: 23.03.2020.

Atjaunināts: 17.11.2020.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

NVA prognozē darba tirgus norises īstermiņā, savukārt vidēja un ilgtermiņa prognozes sagatavo Ekonomikas ministrija.

ESF projekts “Darba tirgus prognozēšanas sistēmas pilnveide” Nr.7.1.2.2/16/l/001

Projekts tiek īstenots sadarbībā ar Ekonomikas ministriju no 2016.gada līdz 2021.gadam un projekta mērķis ir izveidot Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmu, lai pieņemtu pamatotus un tautsaimniecības vajadzībām atbilstošus lēmumus rīcībpolitikas izstrādei un ieviešanai. Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēma nodrošinās ērti un pārskatāmi pieejamu informāciju par prasmju un profesiju pieprasījumu gan īstermiņā, gan vidējā un ilgtermiņā, kā arī informāciju par izglītības iespējām, kas lietotājam atvieglos nākotnes vai turpmākās profesijas izvēli.

Projekta ietvaros plānots sagatavot pētījumu „Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides iespējas un vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu sasaiste ar rīcībpolitiku” (īsteno sadarbības partneris Ekonomikas ministrija), pilnveidot īstermiņa darba tirgus prognozēšanas metodoloģiju, tai skaitā nodrošinot īstermiņa prognožu sagatavošana prasmju griezumā (īsteno NVA), veikt darba devēju aptaujas, kā arī citas darbības.

Projekta ietvaros ir pilnveidota iepriekšējā ESF projektā Nr.1DP/1.3.1.7.0/09/IPIA/ NVA/001 „Nodarbinātības valsts aģentūras darba tirgus prognozēšanas un uzraudzības sistēmas attīstība” izstrādātā darba tirgus īstermiņa prognozēšanas metodika, kas ietver arī ekonometrisko modeli.

Pilnveidota Darba tirgus īstermiņa prognozēšanas metodika un saistītie dokumenti:

 [Pilnveidota darba tirgus īstermiņa prognozēšanas metodika](#)

 [Izvērtējums par Prognozēšanas metodoloģijas pilnveidošanu](#)

 [Izvērtējums par profesijām atbilstošo prasmju saraksta izveidi](#)

 [Profesijām atbilstošo prasmju saraksta izstrādes metodika un gaita](#)

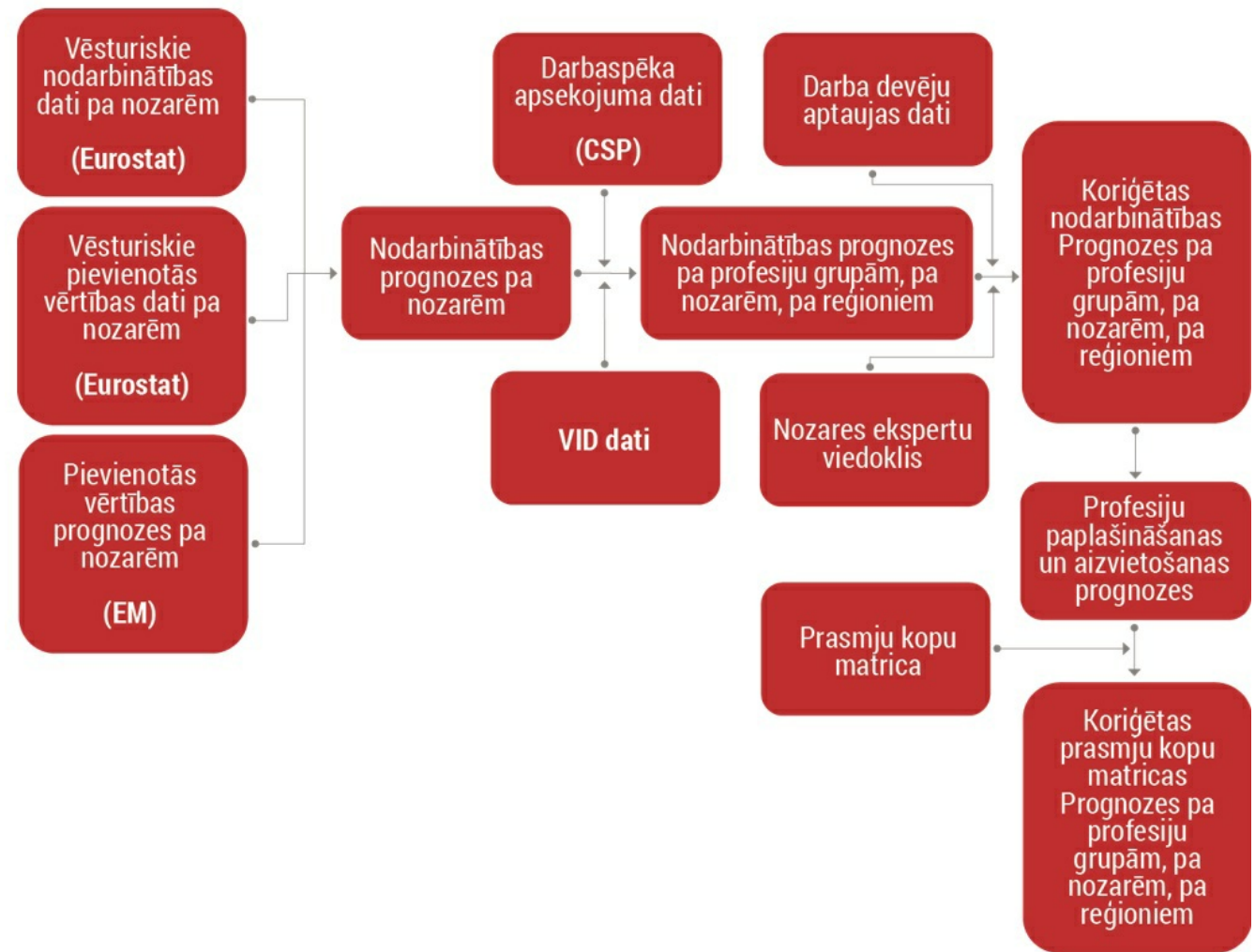
[Buklets par darba tirgus īstermiņa prognozēšanu](#)

Darbaspēka pieprasījuma īstermiņa prognozes veidojas no divām komponentēm: paplašināšanās pieprasījuma un aizvietojošā pieprasījuma:

- Paplašināšanās pieprasījums ir cieši saistīts ar ekonomikas izaugsmi, ekonomikai augot tiek radīta lielāka pievienotā vērtība, lai radītu lielāku pievienoto vērtību ir nepieciešams vairāk nodarbināto;
- Aizvietošanas pieprasījums ir saistīts ar nodarbināto aiziešanu no savas profesiju grupas. Tam var būt vairāki iemesli: darba nespēja, migrācija, pensionēšanās, pāriešana darbā uz citu profesiju (profesionālā mobilitāte).

Paplašināšanās pieprasījuma prognozēšanai, darba tirgus īstermiņa prognozēšanas metodē sākotnēji tiek noteiktas nodarbinātības un pievienotās vērtības kopsakarības nozarēm un nozaru grupām, tālāk, izmantojot Ekonomikas ministrijas pievienotās vērtības prognozes, tiek iegūtas nodarbinātības prognozes nozarēm un nozaru grupām un, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta datus un Centrālās statistikas pārvaldes Darbaspēka apsekojuma datus, prognozētā nodarbinātība nozarēs un nozaru grupās tiek sadalīta pa profesiju grupām 4 zīmēs. Iegūtie rezultāti tiek koriģēti ar paralēli veiktām darba devēju aptaujām. Prognozēšanas rīks ietver ekonometriskus modeļus, kas nodrošina ekonomiski pamatotas prognozes ar zinātniski pamatotu teorētisko bāzi. Izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta datus par nodarbinātiem pa vecumiem un nozarēm, tiek novērtēts aizvietošanas pieprasījums, kas tiek pielikts klāts paplašināšanas pieprasījumam, tādējādi veidojot kopējo pieprasījumu prognozes konkrētām profesiju grupām.

Darba tirgus īstermiņa prognozes:

APLŪKO ŠEIT:

[DARBA TIRGUS ĪSTERMIŅA PROGNOZES](#)

[Ziņojums "Darba tirgus īstermiņa prognozes 2020.gadam: darba devēju aptauja"](#)

[Infolapa - Darba devēju aptaujas rezultāti 2019](#)

[Ziņojums "Darba tirgus īstermiņa prognoze 2019.gadam: darba devēju aptauja"](#)

[Ziņojums "Darba tirgus īstermiņa prognoze 2018.gadam: darba devēju aptauja"](#)

[Darba tirgus īstermiņa prognoze 2017.gadam: darba devēju aptauja](#)

 Darba tirgus īstermiņa prognoze 2017.gadam. darba devēju aptauja

 Darba tirgus īstermiņa prognoze 2014.gada 2.pusgadam

 Darba tirgus īstermiņa prognoze 2014.gada 1.pusgadam

- Ekonomikas ministrijas Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm:
https://em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/dsp/EMZino_06072018_full.pdf
- Ekonomikas ministrijas informācija par tautsaimniecības attīstību:
https://em.gov.lv/lv/nozares_politika/tautsaimniecibas_attistiba/
- Ekonomikas ministrijas pētījums “Darba tirgus apsteidzošo pārkārtojumu sistēmas izveides iespējas un vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu sasaiste ar rīcībpolitiku” un informācija par tā izstrādi:
https://em.gov.lv/lv/es_fondi/ekonomikas_ministrijas_istenotie_projekti/darba_tirgus_prognozesanas_sistemas_pilnveide/
- Ekonomikas ministrijas Vadlīnijas vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognožu interpretācijai un izmantošanai:
https://em.gov.lv/files/attachments/2019-02-13_18_30_51_Vadlinijas_12.02.2019.pdf

Darba tirgus prognožu izmantošana, apmācību vajadzību noteikšana

Darba tirgus prognozes tiek izmantotas galvenokārt, lai noteiktu apmācību vajadzības darba tirgū, kā arī, lai izstrādātu jaunus pasākumus un pakalpojumus un veiktu karjeras konsultēšanu. Apmācību saraksta apstiprināšana notiek vismaz vienu reizi gadā Labklājības ministrijas organizētajā komisijā, kurā ir arī sociālo partneru, citu ministriju pārstāvji un nozares eksperti.

Lai noteiktu apmācību vajadzības, tiek izmantoti vairāki datu avoti, proti, NVA sagatavotās darba tirgus īstermiņa prognozes, NVA informācijas sistēmā uzkrātie un katru mēnesi analizētie statistikas dati, citu institūciju sagatavotie statistikas dati saistībā ar darba tirgu, kā arī Ekonomikas ministrijas gatavotās darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozes.

Apmācību vajadzību noteikšanas shēma

<https://www.nva.gov.lv/lv/darba-tirgus-istermina-prognozesana>